

УДК 343.8.000.32

Юлія Володимирівна Кернякевич-Танасійчук,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ПОНЯТТЯ «КРИМІНАЛЬНО- ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА»

Сьогодні дедалі частіше предметом досліджень провідних вчених та науковців стають проблеми кримінально-виконавчої політики України.

Так, кандидатська дисертація В. В. Кондратішиної є комплексним дослідженням питань формування та реалізації кримінально-виконавчої політики України. У своїй роботі авторка досліджує кримінально-виконавчу політику України як складову змісту внутрішньої політики держави; встановлює співвідношення та взаємодію кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю; визначає зміст та проблеми реалізації кримінально-виконавчої політики України; окреслює шляхи реалізації та вдосконалення кримінально-виконавчої політики України [1].

М. М. Яцишин на рівні докторської дисертації досліджував історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України [2].

У рамках докторського дослідження П. Л. Фріса на тему «Кримінально-правова політика України» здійснено порівняльно-правовий аналіз кримінально-правової та кримінально-виконавчої політики України як складових частин політики у сфері боротьби зі злочинністю. В результаті такого аналізу дійшли висновку, що кримінально-правова політика завжди є первинною відносно кримінально-виконавчою політики.

Завданням кримінально-виконавчої політики є, у першу чергу, забезпечення реалізації кримінальної відповідальності і досягнення цілей, визначених ст. 1 Кримінального кодексу України. З цією метою кримінально-виконавча політика формує власну систему цілей та завдань, які підпорядковані визначеним кримінально-правовою політикою [3, с. 194].

Окремий розділ «Політика у сфері виконання кримінальних покарань» містить і навчальний посібник «Кримінально-виконавче право України» за редакцією А. Х. Степанюка [4]; два параграфи, в яких про-

аналізовано поняття та принципи кримінально-виконавчої політики, наявні у підручнику «Кримінально-виконавче право України» за редакцією В. М. Трубникова [5]; окремих параграф «Політика у сфері виконання покарань» передбачений у підручнику «Кримінально-виконавче право» за редакцією В. В. Голіни та А. Х. Степанюка [6] тощо.

Наукова та навчальна зацікавленість питаннями кримінально-виконавчої політики свідчать про необхідність законодавчого закріплення поняття «кримінально-виконавча політика» та визначення її завдань і цілей.

Ще одним аргументом на користь доцільності формулювання дефініції «кримінально-виконавчої політики» на законодавчому рівні є твердження, що однією з основних форм реалізації політики у сфері виконання кримінальних покарань є кримінально-виконавче право та законодавство [4, с. 24].

Спробою законодавчого закріплення кримінально-виконавчої політики радянського періоду була норма Виправно-Трудового кодексу РРФСР 1933 р., яка у ст. 2 визначала цілі та завдання виправно-трудова політики. Зокрема, передбачалося, що виправно-трудова політика переслідує мету:

а) ставити засуджених в умови, що перешкоджають їм у можливості вчинення дій, що завдають шкоди соціалістичному будівництву, та

б) перевиховувати і пристосовувати їх до умов трудового гуртожитку шляхом направлення їх праці на загальнокорисні цілі та організації цієї праці на засадах поступового наближення праці примусової до праці добровільної на основі соцзмагання й ударництва [7]. Такі завдання відповідали існуючому політичному режиму того часу. Але сам факт закріплення завдань кримінально-виконавчої політики на рівні спеціалізованого кодифікованого акту заслуговує на увагу.

На підставі вищенаведеного пропонуємо у чинному Кримінально-виконавчому кодексі України передбачити окрему статтю, яка б визначала поняття «кримінально-виконавчої політики» та закріплювала основні цілі та завдання такої політики Української держави.

Список використаних джерел

1. Кондратішина В. В. Кримінально-виконавча політика України: формування та реалізація : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Вікторія Вікторівна Кондратішина. – Львів, 2009. – 275 с.
2. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України : монографія / М. М. Яцишин. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 440 с.

3. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.08 / Павло Львович Фріс. – К., 2005. – 440 с.
4. Гель А. П. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / А. П. Гель, Г. С. Семаков, І. С. Яковець : за ред. проф. А. Х. Степанюка. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 624 с.
5. Кримінально-виконавче право України : підручник / В. М. Трубников, В. М. Харченко, О. В. Лисодєд та ін. ; за ред. В. М. Трубникова. – Х. : Право, 2001. – 384 с.
6. Кримінально-виконавче право : підручник / В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін. ; за ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. – Х. : Право, 2015. – 392 с.
7. Исправительно-трудовой кодекс РСФСР 1933 р. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [https://ru.wikisource.org/wiki/Исправительно-Трудовой_Кодекс_РСФСР_\(1933\)](https://ru.wikisource.org/wiki/Исправительно-Трудовой_Кодекс_РСФСР_(1933))

Одержано 24.10.2015